

Социјална заштита Social welfare

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о малољетним и пунољетним корисницима социјалне заштите и спроведеним облицима и услугама социјалне заштите прикупљају се годишњим извјештајима од центара за социјални рад и служби социјалне заштите у општинама које немају центар за социјални рад.

Подаци о домовима за дјецу и омладину, установама за инвалидна малољетна и пунољетна лица и лица ометена у развоју, установама за одрасле старије особе прикупљају се на основу годишњих статистичких извјештаја.

Подаци о додатку на дјецу, као посебном облику заштите дјеце и омладине добијени су на основу извјештаја Јавног фонда дјечије заштите.

Обухватност и упоредивост података

Статистичким извјештајима социјалне заштите покривена је област 85, група 853 Класификације дјелатности.

Подаци о корисницима и облицима социјалне заштите односе се на податке добијене од центара за социјални рад за период 2000–2008. година. Подаци за 2009. годину односе се на центре за социјални рад и службе социјалне заштите у општинама које немају центар за социјални рад.

Подаци о корисницима и облицима социјалне заштите као и подаци о установама социјалне заштите, односе се на календарску годину, према стању на дан 31.12.

Дефиниције

Центри за социјални рад су установе које према Закону о социјалној заштити, врше јавна овлашћења и обављају стручне послове у провођењу социјалне заштите и социјалног рада, породичне и дјечије заштите.

Службе социјалне заштите обављају стручне послове у провођењу социјалне заштите корисника.

Домови за дјецу и омладину пружају услуге збрињавања, здравствене заштите, васпитања и помоћи у образовању и оспособљавању за рад дјеце без родитељског старања, као и дјеце чији је развој угрожен породичним приликама, све до успостављања услова за повратак дјетета у властиту породицу или збрињавања у усвојилачкој или другој породици, односно до оспособљавања за самосталан живот.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data on minor and adult beneficiaries of social welfare and performed forms and services of social welfare are collected through annual reports from social work centres, and social services in those municipalities which do not have social work centres.

Data on children and youth's homes, institutions for disabled minors and adults and handicapped persons, as well as data on institutions for the elderly, are collected on the basis of annual statistical reports.

Data on children's allowance as a special form of children and youth's care are obtained on the basis of the report from Public Child Care Fund.

Coverage and comparability of data

Statistical reports in the domain of social welfare cover division 85, group 853 of the Classification of Activities.

Data on beneficiaries and forms of social welfare refer to the data obtained from social work centres for the period 2000-2008. The data for 2009 refer to social work centres, and social services in those municipalities which do not have social work centres.

Data on beneficiaries and forms of social welfare, as well as data on social welfare institutions, refer to the calendar year, as of December 31st.

Definitions

Social work centres are institutions which, according to the Law on Social Welfare, give public warrants and perform professional work related to social welfare and social work, and family and children's care.

Social services perform professional tasks concerning implementation of social welfare provided for beneficiaries.

Children and youth's homes provide services of care, health care, upbringing and help during education and professional training for children deprived of parental care, as well as children whose development is disadvantaged by family situation, until there are conditions for them to return to their own families or until they are provided for in a family which adopts them or in some other family, that is, until they are capable for independent living.

Установе социјалне заштите за инвалидну дјецу и омладину ометену у психичком и физичком развоју пружају услуге смјештаја, исхране, његе, здравствене заштите, рехабилитације, васпитања и образовања и оспособљавања дјеце за рад у складу са њиховим могућностима.

Установе социјалне заштите за одрасла инвалидна лица обезбјеђују потпуно или трајно збрињавање, здравствену заштиту, радно ангажовање, креативне, културне и забавне активности, радну и окупациону терапију у складу са њиховим преосталим способностима, као и професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица.

Домови за пензионере и друга одрасла лица својим корисницима обезбјеђују становање, исхрану, његу, здравствену заштиту, културно-забавне, рекреативне, окупационе и друге активности, услуге социјалног рада и друге услуге зависно од потреба, способности и интересовања корисника.

Корисником социјалне заштите се сматра свако лице које се налази у стању социјалне потребе и које је у току извјештајне године једном или више пута користило одређене облике и мјере социјалне заштите и услуге социјалног рада.

Корисници су разврстани у двије основне узрасне групе – малолетни и пунолетни корисници. У оквиру ових група дате су подгрупе према одређеним категоријама корисника тј. према његовом основном стању социјалне потребе у којој се налази.

Под обликом, мјером или услугом подразумијева се сваки случај спроведене заштите на основу закона и прописа из ове области од стране центра за социјални рад или службе социјалне заштите.

Подаци о облицима, мјерама и услугама односе се на број спроведених односно коришћених облика, мјера и услуга у извјештајном периоду, а не на број лица. Једно исто лице може се појавити више пута као корисник тј. онолико пута колико је пута користило неки од облика, мјера и услуга у току извјештајне године. Ако лице више пута користи исти облик, мјеру или услугу, биће обухваћено само једном. Ако лице користи више облика, мјера или услуга обухватиће се код сваког облика, односно мјере или услуге.

Social welfare institutions for disabled children and mentally and physically handicapped youth provide accommodation, food, care, health care, rehabilitation, upbringing and education, as well as professional training for children, in accordance with their capabilities.

Social welfare institutions for disabled adults provide complete or permanent care, health care, work engagement, creative, cultural and entertainment activities, work and occupational therapy according to their remaining capabilities, as well as professional rehabilitation and employment of disabled persons.

Homes for pensioners and other adults provide accommodation, food, care, health care, cultural, entertainment, recreational, occupational and other activities, social work services and other services to their users, depending on their needs, capabilities and interests.

Social welfare beneficiary is any person who is in the state of social need, and who used certain forms and measures of social welfare and social work services at least once during the reporting year.

Beneficiaries are classified into two main age groups – minor and adult beneficiaries. These groups are divided into subgroups by certain beneficiary categories, that is, by main state of need they are in.

Form, measure or service is any case of performed social welfare, in accordance with the law and regulations in this domain, in social work centre or social welfare services.

Data on forms, measures and services refer to the number of performed or used forms, measures and services during the reporting period, not to the number of persons. One person can appear a few times as a beneficiary, that is, as many times as he/she used some of the forms, measures and services during the reporting year. If a person uses the same form, measure and service, he/she will be included only once. If a person uses more forms, measures and services, he/she will be included for each of these forms, measures and services.

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Статистика социјалне заштите, тематски статистички билтен
Корисници додатка за дјецу, статистичко саопштење
Корисници услуга социјалне заштите, статистичко саопштење
Установе социјалне заштите, статистичко саопштење
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications: Social Welfare Statistics, thematic statistical bulletin
Users of child benefit, statistical release
Social welfare beneficiaries, statistical release
Institutions of social welfare, statistical release
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

28.1. Корисници, облици и услуге социјалне заштите
Beneficiaries, forms and services of social welfare

	Корисници социјалне заштите <i>Beneficiaries of social welfare</i>			Облици и услуге социјалне заштите <i>Forms and services of social welfare</i>		
	укупно <i>total</i>	малољетни корисници <i>minor beneficiaries</i>	пунољетни корисници <i>adult beneficiaries</i>	укупно <i>total</i>	малољетни корисници <i>minor beneficiaries</i>	пунољетни корисници <i>adult beneficiaries</i>
1999	183 590	35 234	148 356	118 404	16 600	101 804
2000	174 114	33 211	140 903	64 742	14 159	50 583
2001	184 126	48 789	135 337	77 471	20 233	57 238
2002	214 595	56 572	158 023	81 800	16 361	65 439
2003	259 959	64 604	195 355	93 169	13 673	79 496
2004	250 532	68 751	181 781	149 033	58 644	90 389
2005	278 383	73 597	204 786	105 048	23 809	81 239
2006	292 625	83 223	209 402	124 642	29 985	94 657
2007	307 313	87 925	219 388	141 358	39 174	102 184
2008	330 542	95 267	235 275	138 361	31 886	106 475
2009	340 542	92 410	248 132	150 097	41 699	108 398
2010	358 663	99 335	259 328	148 286	39 912	108 374

28.2. Малољетни корисници према категоријама у 2010.¹⁾
Minor beneficiaries by category in 2010¹⁾

	Укупно <i>Total</i>	Мушки <i>Male</i>	Женски <i>Female</i>	
УКУПНО	99 335	51 995	47 340	TOTAL
Угрожени породичном ситуацијом	43 107	21 912	21 195	<i>Disadvantaged by family situation</i>
Са сметњама у психичком и физичком развоју	5 072	2 707	2 365	<i>Mentally and physically handicapped persons</i>
Друштвено-неприхватљивог понашања	3 676	3 078	598	<i>Persons with socially unacceptable behavior</i>
Психички болесна лица	149	91	58	<i>Mentally ill persons</i>
У стању различитих социјално-заштитних потреба	41 533	21 423	20 110	<i>Persons in different social and protective needs</i>
Без специфичне категорије	5 798	2 784	3 014	<i>Without specific category (others)</i>

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

28.3. Пунољетни корисници према категоријама у 2010.¹⁾
Adult beneficiaries by category in 2010¹⁾

	Укупно <i>Total</i>	Мушки <i>Male</i>	Женски <i>Female</i>	
УКУПНО	259 323	121 195	138 128	TOTAL
Корисници субвенционирања трошкова	26 443	11 539	14 904	<i>Beneficiaries of subventions</i>
Са сметњама у психичком и физичком развоју	12 341	6 506	5 835	<i>Mentally and physically handicapped persons</i>
Друштвено-неприхватљивог понашања	3 451	2 545	906	<i>Persons with socially unacceptable behavior</i>
Психички болесна лица	2 991	1 522	1 469	<i>Mentally ill persons</i>
Који немају довољно прихода за издржавање	70 732	33 473	37 259	<i>Persons not having a sufficient income to support themselves</i>
У стању различитих социјално-заштитних потреба	136 644	63 068	73 576	<i>Persons in different social and protective needs</i>
Без специфичне категорије	6 721	2 542	4 179	<i>Without specific category (others)</i>

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

28.4. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2010. – малољетни корисници¹⁾
Forms and services of social welfare conducted in 2010 – minor beneficiaries¹⁾

	Укупно Total	Категорија корисника Category of beneficiary						
		угрожени породичном ситуацијом disadvantaged by family situation	лица са сметњама у психичком и физичком развоју mentally and physically handicapped persons	лица друштвено-неприхватљивог понашања persons with socially unacceptable behavior	психички болесна лица mentally ill persons	лица у стању различитих социјално-заштитних потреба persons in different social and protective needs	без специфичне категорије without specific category (others)	
УКУПНО	39 912	5 225	2 331	1 917	336	27 016	3 087	TOTAL
Старатељство и усвојење	786	532	66	23	5	107	53	Guardianship and adoption
Старатељство над малољетним и пунољетним лицима	495	363	35	12	3	36	46	Guardianship of minor and adult persons
Старатељство за посебне случајеве	274	153	31	11	2	70	7	Guardianship for special cases
Усвојење	17	16	-	-	-	1	-	Adoption
Смјештај (упућивање) у установе	624	364	172	2	7	73	6	Placement (assignment) in institutions
У предшколске установе	27	7	8	-	-	12	-	In pre-school institutions
У дом за дјецу и омладину	61	44	14	-	1	2	-	In institution for children and adolescents
У установу за дјецу без родитељског старања	109	93	5	-	1	7	3	In institution for children deprived of parental care
Смјештај у другу породицу	263	205	17	1	-	39	1	In foster family
У ученички или студентски дом	12	5	2	-	-	5	-	In pupil or student hostel
У установу за рехабилитацију и заштиту	100	7	86	-	5	-	2	In institution for rehabilitation and care
У друге установе социјалне заштите	52	3	40	1	-	8	-	In other social welfare facilities
Смјештај у дом за стара лица	-	-	-	-	-	-	-	In institution for old persons
Васпитне мјере заштите и сигурности према малољетницима	753	120	8	536	-	12	77	Educational and protective measures to minors
Судски укор	232	54	3	169	-	1	5	Court reprimand
Појачан надзор родитеља или старатеља	183	37	1	118	-	9	18	Extensive surveillance by parents or guardians
Појачан надзор органа старатељства	172	14	4	149	-	-	5	Extensive surveillance by guardian organization
Појачан надзор у другој породици	1	-	-	1	-	-	-	Extensive surveillance in foster family
Упућивање у дисциплински центар	1	-	-	1	-	-	-	Assignment to disciplinary centre
Упућивање у васпитну организацију	20	-	-	20	-	-	-	Assignment to organization for upbringing
Упућивање у васпитно-поправни дом	7	2	-	5	-	-	-	Assignment to correctional institution
Упућивање у малољетнички затвор	1	-	-	1	-	-	-	Assignment to juvenile prison
Упућивање у установу за дефектне малољетнике	-	-	-	-	-	-	-	Assignment to institution for mentally-defective minors
Остале мјере	136	13	-	75	-	2	46	Other measures

28.4. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2010. – малолетни корисници¹⁾
Forms and services of social welfare conducted in 2010 – minor beneficiaries¹⁾
 (наставак/continued)

	Укупно <i>Total</i>	Категорија корисника <i>Category of beneficiary</i>						
		угрожени породичном ситуацијом <i>disadvantaged by family situation</i>	лица са сметњама у психичком и физичком развоју <i>mentally and physically handicapped persons</i>	лица друштвено-неприхватљивог понашања <i>persons with socially unacceptable behavior</i>	психички болесна лица <i>mentally ill persons</i>	лица у стању различитих социјално-заштитних потреба <i>persons in different social and protective needs</i>	без специфичне категорије <i>without specific category (others)</i>	
Помоћ за осposобљавање и привређивање	256	22	210	-	-	16	8	<i>Assistance in vocational training</i>
Оспособљавање за рад и привређивање	186	14	172	-	-	-	-	<i>Vocational training</i>
Помоћ за рехабилитацију	62	5	33	-	-	16	8	<i>Assistance in rehabilitation</i>
Укључивање у радни однос	8	3	5	-	-	-	-	<i>Employment</i>
Укључивање у остале облике (кућна радиност)	-	-	-	-	-	-	-	<i>Inclusion in other forms of work (working at home)</i>
Новчане помоћи	3 204	679	964	23	29	1 490	19	<i>Allowances</i>
Стална новчана помоћ	447	69	202	7	-	168	1	<i>Permanent allowance</i>
Изузетна новчана помоћ	-	-	-	-	-	-	-	<i>Special allowance</i>
Једнократна новчана помоћ	1 063	471	150	14	20	395	13	<i>One-off allowance</i>
Права на доплатак за помоћ и његу од стране других лица	1 694	139	612	2	9	927	5	<i>Entitlement to additional allowance for assistance and care rendered by other persons</i>
Помоћ за опрему дјетета самохраним незапосленим родитељима	-	-	-	-	-	-	-	<i>Allowance to single unemployed parents for outfitting a child</i>
Остали облици заштите и услуга	34 289	3 508	911	1 333	295	25 318	2 924	<i>Other forms of protection and services</i>
Здравствена заштита на терет општине или центра	268	104	19	7	15	123	-	<i>Health care at the expense of municipality or social welfare centre</i>
Помоћ у рјешавању стамбеног питања	68	16	1	-	-	51	-	<i>Assistance in solving housing problems</i>
Мирење брачних партнера	-	-	-	-	-	-	-	<i>Reconciliation of spouses</i>
Њега и помоћ у кући	44	18	24	-	-	2	-	<i>Care and assistance rendered at home</i>
Помоћ у сређивању конфликтних ситуација (у породици, школи и сл.)	2 164	316	49	483	16	1 250	50	<i>Assistance in conflict resolution</i>
Услуге социјалног и другог стручног рада	29 058	2 394	693	821	246	22 125	2 779	<i>Services of social and other professional work</i>
Помоћ за исхрану, огрјев, одјећу и обућу	2 687	660	132	15	18	1 767	95	<i>Allowances for food, fuel, clothing and footwear</i>

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

28.5. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2010. – пунољетни корисници¹⁾
Forms and services of social welfare conducted in 2010 – adult beneficiaries¹⁾

	Укупно Total	Категорија корисника Category of beneficiary							
		корисници субвенционирања трошкова beneficiaries of subventions	лица са сметњама у психичком и физичком развоју mentally and physically handicapped persons	лица друштвено-неприхватљивог понашања persons with socially unacceptable behavior	психички болесна лица mentally ill persons	лица која немају довољно прихода за издржавање persons not having a sufficient income to support themselves	лица у стању различитих социјално-заштитних потреба persons in different social and protective needs	без специфичне категорије without specific category (others)	
УКУПНО	108 374	5 800	10 844	1 130	3 231	16 875	63 791	6 703	TOTAL
Старатељство и усвојење	1 755	56	503	48	378	42	411	317	Guardianship and adoption
Старатељство над малолетним и пунољетним лицима	722	37	282	11	245	5	124	18	Guardianship of minor and adult persons
Старатељство за посебне случајеве	1 033	19	221	37	133	37	287	299	Guardianship for special cases
Смјештај (упућивање) у установе	635	54	77	8	64	60	368	4	Placement (assignment) in institutions
У установу за рехабилитацију и заштиту	166	49	24	3	20	7	63	-	In institution for rehabilitation and care
У друге установе социјалне заштите	174	-	47	5	34	2	84	2	In other social welfare facilities
Смјештај у дом за стара лица	295	5	6	-	10	51	221	2	In institution for old persons
Помоћ за оспособљавање и привређивање	77	-	48	-	-	-	29	-	Assistance in vocational training
Оспособљавање за рад и привређивање	10	-	1	-	-	-	9	-	Vocational training
Помоћ за рехабилитацију	24	-	23	-	-	-	1	-	Assistance in rehabilitation
Укључивање у радни однос	24	-	9	-	-	-	15	-	Employment
Укључивање у остале облике (кућна радиност)	19	-	15	-	-	-	4	-	Inclusion in other forms of work (working at home)
Новчане помоћи	30 856	704	8 499	144	1 337	8 029	9 323	2 820	Allowances
Стална новчана помоћ	4 841	206	313	24	268	2 205	1 759	66	Permanent allowance
Изузетна новчана помоћ	-	-	-	-	-	-	-	-	Special allowance
Једнократна новчана помоћ	11 192	412	432	97	270	5 554	4 068	359	One-off allowance
Права на доплатак за помоћ и његу од стране других лица	14 823	86	7 754	23	799	270	3 496	2 395	Entitlement to additional allowance for assistance and care rendered by other persons
Помоћ за опрему дјетета самохраним незапосленим родитељима	-	-	-	-	-	-	-	-	Allowance to single unemployed parents for outfitting a child
Остали облици заштите и услуга	75 051	4 986	1 717	930	1 452	8 744	53 660	3 562	Other forms of protection and services
Здравствена заштита на терет општине или центра	3 647	127	271	12	183	332	2 594	128	Health care at the expense of municipality or social welfare centre
Помоћ у рјешавању стамбеног питања	247	18	2	1	7	54	103	62	Assistance in solving housing problems
Мирење брачних партнера	2 255	15	5	42	22	46	626	1 499	Reconciliation of spouses
Њега и помоћ у кући	475	-	154	-	15	8	295	3	Care and assistance rendered at home
Помоћ у сређивању конфликтних ситуација (у породици, школи и сл.)	6 315	203	146	191	109	512	4 833	321	Assistance in conflict resolution
Услуге социјалног и другог стручног рада	56 429	3 764	1 034	607	973	6 604	41 937	1 510	Services of social and other professional work
Помоћ за исхрану, огрјев, одјећу и обућу	5 683	859	105	77	143	1 188	3 272	39	Allowances for food, fuel, clothing and footwear

¹⁾ Видјети методолошка објашњења / See methodological explanations

28.6. Установе социјалне заштите и корисници
Social welfare institutions for children and beneficiaries

	Установе <i>Institutions</i>			Корисници установа <i>Beneficiaries</i>					
	укупно <i>total</i>	установе за дјецу и омладину <i>institutions for children and youth</i>	установе за одрасле <i>Institutions for adults</i>	укупно <i>total</i>		установе за дјецу и омладину <i>institutions for children and youth</i>		установе за одрасле <i>Institutions for adults</i>	
				свега <i>all</i>	женски <i>female</i>	укупно <i>total</i>	женски <i>female</i>	укупно <i>total</i>	женски <i>female</i>
2001	12	4	8	1 008	419	352	52	656	367
2002	11	5	6	1 123	493	448	111	675	382
2003	12	5	7	1 136	492	500	109	636	383
2004	14	6	8	1 180	521	570	168	610	353
2005	16	6	10	1 297	638	586	206	711	432
2006	14	6	8	1 369	691	626	247	743	444
2007	16	6	10	1 412	733	578	228	834	505
2008	15	6	9	1 441	780	590	251	851	529
2009	16	6	10	1 490	834	574	249	916	585
2010	16	6	10	1 467	819	546	231	921	588

28.7. Запослени у центрима за социјални рад и установама социјалне заштите
Employees in social work centres and social welfare institutions

	Центри за социјални рад <i>Social work centres</i>		Домови за дјецу и омладину <i>Children and youth's homes</i>		Установе за инвалидну дјецу и омладину ометену у психичком и физичком развоју <i>Institutions for disabled children and mentally and physically handicapped youth</i>		Установе социјалне заштите за одрасле инвалиде и рехабилитанте <i>Social welfare institutions for disabled and rehabilitating adults</i>		Установе социјалне заштите за одрасле старије особе <i>Social welfare institutions for the elderly</i>	
	укупно <i>total</i>	женски <i>female</i>	укупно <i>total</i>	женски <i>female</i>	укупно <i>total</i>	женски <i>female</i>	укупно <i>total</i>	женски <i>female</i>	укупно <i>total</i>	женски <i>female</i>
2001	376	246	53	38	92	54	155	66	150	118
2002	392	288	61	45	139	88	232	59	139	116
2003	404	282	58	45	133	81	209	43	143	112
2004	402	290	97	74	133	81	240	114	149	117
2005	419	300	100	76	146	87	229	109	169	127
2006	435	318	101	76	147	85	133	57	186	99
2007	466	340	106	82	153	90	129	58	214	164
2008	519	375	115	89	155	91	125	55	213	16
2009	524	394	122	95	150	93	126	59	248	189
2010	529	400	125	96	152	96	106	49	254	194

28.8. Додатак на дјецу
Child's allowance

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Број корисника	42 625	21 473	20 732	23 720	26 415	27 599	27 829	28 357	29 245	30 268	<i>Number of beneficiaries</i>
Број дјеце	73 617	29 897	29 343	33 373	36 819	38 172	38 373	39 433	41 063	42 480	<i>Number of children</i>

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations